

**ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ**

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

**ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΠΥΛΩΝΑ 3
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΙΙ**

ΕΤΟΣ 2008

Απρίλιος 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Εισαγωγή	3
1.1 Πεδίο εφαρμογής	4
2. Στόχοι και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων	4
2.1 Διάρθρωση και οργάνωση διαχείρισης κινδύνων	4
2.2 Διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων	5
2.3 Πιστωτικός κίνδυνος	6
2.4 Κίνδυνοι αγοράς και ρευστότητας	7
2.5 Λειτουργικός κίνδυνος	10
3. Ίδια κεφάλαια	12
3.1 Υπολογισμός κεφαλαιακής επάρκειας	12
3.2 Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	13
3.3 Βασικά ίδια κεφάλαια	13
3.4 Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	13
4. Ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το λειτουργικό κίνδυνο	14
4.1 Απαιτούμενα κεφάλαια Πυλώνα 1	14
4.2 Μέθοδος Πυλώνα 2	15
5. Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου	15
5.1 Εσωτερικά κεφάλαια και πιστωτικά όρια για τα ανοίγματα στον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου	15
5.2 Πολιτικές για τη λήψη εξασφαλίσεων και το σχηματισμό πιστωτικών αποθεμάτων	15
5.3 Πολιτικές για τα ανοίγματα σε κίνδυνο δυσμενούς συσχέτισης	15
5.4 Ακαθάριστη θετική δίκαιη αξία των συμβάσεων	16
5.5 Μέθοδος βάσει προσφυγής στην αγορά και ανοίγματα	16
6. Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο απομείωσης αξίας	16
6.1 Συνολικό ποσό ανοιγμάτων	17
6.2 Γεωγραφική κατανομή των ανοιγμάτων	18
6.3 Ανοίγματα επισφαλειών και ανοίγματα σε υπερημερία	18
7. Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΟΠΑ) που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο	20
7.1 Επωνυμίες καθορισμένων ΕΟΠΑ στην εφαρμογή της Τυποποιημένης Μεθόδου	20
7.2 Διαδικασία μεταφοράς πιστοληπτικών αξιολογήσεων των εκδοτών και εκδόσεων σε στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	20
7.3 Αντιστοίχιση των Εξωτερικών διαβαθμίσεων κάθε καθορισμένου ΕΟΠΑ με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας	20
7.4 Αξίες ανοίγματος πριν και μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου	21
8. Ανοίγματα σε μετοχές που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	21

9. Ανοίγματα κινδύνου επιτοκίων σε θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	22
9.1 Επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους	22
9.2 Επίδραση στην Οικονομική Αξία	22
Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο	23
Παράρτημα 2 – Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα που μετέχουν στον Κεντρικό Φορέα	24

1. Εισαγωγή

Η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (ΣΚΤ) είναι ο τραπεζίτης όλων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠΙ) καθώς και των εγγεγραμμένων συνεργατικών εταιρειών εκτός του πιστωτικού τομέα. Οι κυριότερες δραστηριότητες της ΣΚΤ είναι η παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και η διεξαγωγή εμπορικών εργασιών. Η ΣΚΤ δραστηριοποιείται στην Κύπρο μέσω τεσσάρων καταστημάτων που λειτουργούν στις ελεύθερες πόλεις της Δημοκρατίας.

Επιπρόσθετα, από το 2008, η ΣΚΤ λειτουργεί ως Κεντρικός Φορέας (ΚΦ) με τον οποίο στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν συνδεδεμένα 116 ΣΠΙ. Η ΣΚΤ, με βάση το νέο ρόλο της, εγγυήθηκε τις υποχρεώσεις των συνδεδεμένων με αυτή ΣΠΙ ούτως ώστε τα τελευταία να εξαιρούνται σε ατομική βάση από τα ρυθμιστικά κριτήρια της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ.

Οι πληροφορίες σε αυτή την έκθεση δημοσιοποιούνται με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας προς τις Τράπεζες για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων του 2006 και 2007 ('η Οδηγία') η οποία εκδόθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), σχετικά με τον Πυλώνα 3. Η Οδηγία εφαρμόζει την Οδηγία για Κεφαλαιακές Απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Οδηγία περιγράφει το πλαίσιο της Βασιλείας II το οποίο βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- Ο Πυλώνας 1 αφορά τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος, ώστε να καλύπτεται επαρκώς η έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το λειτουργικό κίνδυνο.
- Ο Πυλώνας 2 συνδέει τις εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαίου με τις εσωτερικές διαδικασίες κεφαλαιακής επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) και την αξιοπιστία των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Ο Πυλώνας II έχει σκοπό την επικοινωνία μεταξύ των εποπτικών αρχών και των τραπεζών σε συνεχή βάση καθώς και την αξιολόγηση των κεφαλαιακών αναγκών των τραπεζών σε σχέση με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται. Όταν παραστεί ανάγκη, λαμβάνονται άμεσα και αποτελεσματικά μέτρα για προσαρμογή του κατάλληλου επιπέδου των κεφαλαίων ως προς το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.
- Ο Πυλώνας 3 επιβάλλει τη γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνων όπως επίσης και τα αποτελέσματα του υπολογισμού των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων, μαζί με λεπτομερείς πληροφορίες αναφορικά με τη σύνθεση των βασικών ιδίων κεφαλαίων, των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων και των αφαιρέσεων. Επίσης γνωστοποιούνται τα αποτελέσματα της ΕΔΑΚΕ μαζί με διάφορες αναλύσεις που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο.

1.1 Πεδίο εφαρμογής

Οι απαιτήσεις της Οδηγίας έχουν ετοιμαστεί με βάση το ρόλο της ΣΚΤ ως ΚΦ των ΣΠΙ. Όλα τα ΣΠΙ που συνδέονται με τον ΚΦ παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 2**.

Όλα τα υπόλοιπα μεταξύ της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων με αυτή ΣΠΙ έχουν εξαλειφθεί κατά το στάδιο της ετοιμασίας του υπολογισμού του Πυλώνα 1.

Κάποια ΣΠΙ κατέχουν μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΚΤ σύμφωνα με τους Ειδικούς Κανονισμούς της ΣΚΤ. Αυτό το μέρος του μετοχικού κεφαλαίου της ΣΚΤ δεν έχει ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό των Ιδίων Κεφαλαίων στη παράγραφο 3.

Οι δημοσιοποιήσεις με βάση τον Πυλώνα 3 ετοιμάστηκαν σε επίπεδο ΚΦ, χρησιμοποιώντας δεδομένα του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008 σύμφωνα με την Οδηγία.

2. Στόχοι και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Η ανάληψη κινδύνων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της λειτουργίας και των εργασιών της ΣΚΤ και των συνδεδεμένων με αυτή ΣΠΙ. Ο ΚΦ ως σύνολο αλλά και κάθε ΣΠΙ ξεχωριστά, αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται αποτελεί βασικό παράγοντα για τη διατήρηση της σταθερότητας και της συνέχισης των εργασιών τους, γι' αυτό και διασφαλίζει σε συνεχή βάση τους αναγκαίους πόρους για την αναβάθμιση των πολιτικών, διαδικασιών και υποδομών που στοχεύουν στην εφαρμογή ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων.

2.1 Διάρθρωση και οργάνωση της διαχείρισης των κινδύνων

Η ανάπτυξη και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού και αξιόπιστου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων θεωρείται από την διεύθυνση της ΣΚΤ ως πρώτιστης σημασίας. Για το λόγο αυτό προχώρησε στη σύσταση και στην ενδυνάμωση εξειδικευμένης Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ).

Η ΜΔΚ είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών και αξιοποιούν την ανάλυση των κινδύνων που διενεργεί. Η ΜΔΚ αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητάς της, στο Γενικό Διευθυντή και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) ή και μέσω αυτής στην Επιτροπεία.

Η ΜΔΚ συστάθηκε το 2007 με σκοπό τη διαχείριση, των διαφόρων κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η ΣΚΤ.

Οι λειτουργίες της ΜΔΚ διαχωρίζονται σε τέσσερα (4) τμήματα ως εξής:

- Τμήμα Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου
- Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας
- Τμήμα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου
- Τμήμα Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων

Η ΜΔΚ υπόκειται στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων της Επιτροπείας από την σύσταση της το 2009.

Η ΕΔΚ αποτελείται από ένα μη εκτελεστικό και ανεξάρτητο μέλος, δυο μη εκτελεστικά μέλη και ένα εκτελεστικό μέλος. Στην επιτροπή συμμετέχει επίσης και ο Επικεφαλής της ΜΔΚ ως εκτελεστικός γραμματέας. Η λειτουργία της ΕΔΚ διέπεται από σχετικό Κανονισμό.

Η ΕΔΚ συνεδριάζει κατ' ελάχιστο μια φορά κάθε τρίμηνο και ο Πρόεδρος της ενημερώνει την Επιτροπεία για το έργο της Επιτροπής.

Επίσης στο επίπεδο της ΣΚΤ υπάρχει και λειτουργεί Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού (ALCO). Η Επιτροπή συνεδριάζει σε τακτή βάση και εξετάζει τις εξελίξεις στις χρηματαγορές σε συνδυασμό με τις αλλαγές στη δομή του ισολογισμού της ΣΚΤ και το ύψος της ανάληψης κινδύνων. Η Επιτροπή αυτή ενεργεί κατ' εντολή και εντός των πλαισίων που καθορίζονται από την Επιτροπεία της ΣΚΤ.

Η (ALCO) αποτελείται από τους:

- Γενικό Διευθυντή (Πρόεδρο της Επιτροπής)
- Διευθυντή Οικονομικής Διεύθυνσης
- Διευθυντή Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών
- Διευθυντή Διοικητικών Υπηρεσιών
- Διευθυντή Τραπεζικών Εργασιών
- Προϊστάμενο Υπηρεσίας Διαχείρισης Διαθεσίμων
- Επικεφαλής Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων (χωρίς δικαίωμα ψήφου αλλά με δικαίωμα βέτο)

Η Επιτροπή υποστηρίζεται από Γραμματέα.

2.2 Διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων

Η διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

1. Αναγνώριση των κινδύνων – Ανάπτυξη διαδικασιών, τεχνικών και μεθόδων αναγνώρισης κατηγοριών/υποκατηγοριών κινδύνων.
2. Επιμέτρηση των κινδύνων – Ανάπτυξη μεθόδων και υποδειγμάτων μέτρησης των αναγνωρισθέντων κινδύνων (δεδομένα, συστήματα μέτρησης).

3. Ενοποίηση των κινδύνων – Υπολογισμός της επίδρασης του συνόλου των κινδύνων στο συνολικό χαρτοφυλάκιο της ΣΚΤ.
4. Παρακολούθηση και έλεγχος κινδύνων –Καθορισμός συγκεκριμένων μέτρων και ορίων που εισηγείται η ΜΔΚ για τον έλεγχο των κινδύνων, τα οποία εγκρίνονται κατά περίπτωση από την αρμόδια Επιτροπή π.χ. από την (ALCO) ή την ΕΔΚ ή και την Επιτροπεία ώστε να ελέγχονται και παρακολουθούνται οι κίνδυνοι, τόσο σε συγκεντρωτικό επίπεδο όσο και σε ατομικό της ΣΚΤ.
5. Επίδραση ακραίων σεναρίων/ δοκιμές προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων - Σχεδιασμός, καθορισμός και διενέργεια σεναρίων ακραίων καταστάσεων για τους διάφορους κινδύνους που αναγνωρίζονται με στόχο την αξιολόγηση της επίδρασης ακραίων αλλά εφικτών σεναρίων, στην κερδοφορία και στο διαθέσιμο κεφάλαιο της ΣΚΤ.
6. Καθορισμός μέτρων και ενεργειών για τη μείωση των κινδύνων – Υποβολή προτάσεων με στόχο να μειώσουν τη συχνότητα εμφάνισης και το μέγεθος των κινδύνων.
7. Ετοιμασία και υποβολή εκθέσεων και αναφορών – Ενημέρωση των αρμόδιων Επιτροπών σχετικά με την εξέλιξη στο προφίλ των κινδύνων, τη χρήση των ορίων, τα αποτελέσματα των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων κ.α.

2.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικής ζημιάς που απορρέει από την αδυναμία αποπληρωμής των δανείων και άλλων χορηγήσεων και τη μη τήρηση από τους πελάτες των συμβατικών υποχρεώσεών τους.

Πλαίσιο διαχείρισης και πολιτικές αντιστάθμισης πιστωτικού κινδύνου

Η Επιτροπεία της ΣΚΤ έχει την ευθύνη για την διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου της ΣΚΤ. Η Επιτροπεία κάθε ΣΠΙ ξεχωριστά έχει την ευθύνη υπεύθυνη για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου του ΣΠΙ.

Η Επιτροπεία της ΣΚΤ έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου στην ΕΔΚ, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του ΚΦ, ενώ επιβλέπει παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών της διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Στη ΜΔΚ λειτουργεί ξεχωριστό Τμήμα Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου και Ρευστότητας το οποίο έχει την ευθύνη του καθορισμού κατάλληλων μεθόδων και διαδικασιών για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, μείωση και αναφορά του πιστωτικού κινδύνου.

Η ανάληψη πιστωτικού κινδύνου από τα ΣΠΙ περιορίζεται σε κάποιο βαθμό από τα όρια δανεισμού κάθε ΣΠΙ. Επιπλέον, η απόφαση για ανάληψη πιστωτικού κινδύνου γίνεται στις πλείστες περιπτώσεις σε επίπεδο Επιτροπείας, όπου κατόπιν αξιολόγησης του αιτήματος

χορήγησης από το τμήμα δανείων, η Επιτροπεία του ΣΠΙ αποφασίζει εάν θα χορηγηθεί ή όχι ένα δάνειο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος σε επίπεδο ΚΦ αξιολογείται και παρακολουθείται από την ΣΚΤ σε συγκεντρωτική βάση, με βάση ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου σε επίπεδο ΚΦ γίνεται με την έκδοση οδηγιών προς τα ΣΠΙ καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής των οδηγιών αυτών.

Για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου που προκύπτει από τοποθετήσεις σε ομόλογα, χρησιμοποιείται η δομή ορίων που καθορίζει η Επιτροπή ALCO (κατόπιν εισήγησης της ΜΔΚ), η οποία περιλαμβάνει όρια σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου και επίπεδο χαρτοφυλακίου (όρια κατά βαθμίδα πιστοληπτικής διαβάθμισης, όριο για συνολικές επενδύσεις σε ομόλογα τραπεζικών ιδρυμάτων κλπ.). Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν το σύνολο των τοποθετήσεων και το βασικό κριτήριο για την κατανομή ορίων αντισυμβαλλομένου, αποτελεί η πιστοληπτική ικανότητα των αντισυμβαλλομένων, όπως αυτή υπολογίζεται από τους Moody's.

Η παρακολούθηση της χρήσης των ορίων (limit utilisation) έναντι των θεσπισμένων ορίων, πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση, ενώ τυχόν υπερβάσεις αναφέρονται και αντιμετωπίζονται εγκαίρως. Επιπρόσθετα, παρακολουθούνται συστηματικά τυχόν αλλαγές στην πιστοληπτική διαβάθμιση (rating) των αντισυμβαλλομένων για τους οποίους η ΣΚΤ έχει θεσμοθετήσει όρια, ώστε να διαβιβάζεται έγκαιρα η αναγκαία πληροφόρηση προς τις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες, για τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων και διορθωτικών ενεργειών.

Επιπρόσθετα, πριν από την επένδυση σε νέα προϊόντα, η ΜΔΚ προβαίνει, κατά περίπτωση, σε αναγνώριση και αξιολόγηση όλων των σχετικών κινδύνων που ενδεχομένως να αναληφθούν και διαβιβάζει την άποψη της στην Επιτροπή ALCO, για τη λήψη των σχετικών αποφάσεων.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων για το κίνδυνο αυτό, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, σε μηνιαία βάση ή τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού κινδύνου (για σκοπούς της Βασιλείας II. Πυλώνας I), καθορίζονται με τη χρήση της Τυποποιημένης Μεθόδου.

2.4 Κίνδυνος αγοράς και ρευστότητας

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος οικονομικής ζημιάς που απορρέει από τυχόν αιφνίδιες μεταβολές των επιτοκίων, στις τιμές ξένου συναλλάγματος, των τιμών των μετοχών και άλλων αξιών.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων είναι ο κίνδυνος μείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ή καθαρών εσόδων από τόκους που απορρέει από δυσμενείς μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς λόγω κυρίως του ετεροχρονισμού στην αναπροσαρμογή των επιτοκίων σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου επιτοκίων

Ο επιτοκιακός κίνδυνος (για παράλληλες και μη παράλληλες κινήσεις της καμπύλης των επιτοκίων-yield curve) υπολογίζεται σε ατομική βάση (ΣΚΤ) και σε συγκεντρωτική βάση (ΚΦ), με βάση τις ακόλουθες μεθοδολογίες:

- Για το βραχυπρόθεσμο επιτοκιακό κίνδυνο, την αλλαγή στα εισοδήματα από τόκους για τους επόμενους 12 μήνες (Net Interest Income Sensitivity).
- Για το μακροπρόθεσμο επιτοκιακό κίνδυνο, την αλλαγή στην οικονομική αξία (Economic Value Effect) με τη μέθοδο της Παρούσας Αξίας της μονάδας βάσης (Price Value of a Basis Point (PVBP)).

Οι υπολογισμοί για τον επιτοκιακό κίνδυνο τόσο σε ατομική βάση όσο και σε συγκεντρωτική βάση (ΚΦ), διενεργούνται με βάση τη μεθοδολογία ενοποίησης, η οποία λαμβάνει υπόψη την μονομερή εγγύηση της ΣΚΤ προς όλα τα ΣΠΙ καθώς επίσης και τον τρόπο υπολογισμού της κεφαλαιακής βάσης του ΚΦ.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων για τα αποτελέσματα των υπολογισμών του επιτοκιακού κινδύνου καθώς και τα μέτρα/εισηγήσεις για μείωση/αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, σε μηνιαία βάση ή τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι το ενδεχόμενο οικονομικής ζημιάς που προκύπτει από αιφνίδιες μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος όταν υπάρχει καθαρή θέση (περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων) σε ένα ή περισσότερα ξένα νομίσματα.

Πλαίσιο διαχείρισης συναλλαγματικού κινδύνου

Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου γίνεται τόσο σε ατομικό επίπεδο (επίπεδο ΣΠΙ) όσο και σε συγκεντρωτικό επίπεδο (ΚΦ).

Σε ατομικό επίπεδο, τα ΣΠΙ παρακολουθούν τα όρια για τις ανοικτές συναλλαγματικές τους θέσεις, με βάση τη σχετική κανονιστική απόφαση της ΥΕΑΣΕ.

Η ΣΚΤ, σε συγκεντρωτικό επίπεδο παρακολουθεί, μέσω του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας της ΜΔΚ, τα όρια για τις ανοικτές συναλλαγματικές τους θέσεις, τόσο σε ατομική βάση της ΣΚΤ όσο και σε συγκεντρωτική βάση, με βάση τη σχετική εγκύκλιο της ΚΤΚ.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων για το κίνδυνο αυτό, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, σε μηνιαία βάση ή τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

Κίνδυνος τιμών

Ο κίνδυνος τιμών είναι το ενδεχόμενο οικονομικής ζημιάς που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τρέχουσες τιμές των επενδύσεων που κατέχει η ΣΚΤ και τα ΣΠΙ.

Η ΣΚΤ και τα ΣΠΙ δεν εκτίθενται στον κίνδυνο αυτό καθώς δεν κατέχουν σημαντικές επενδύσεις σε μετοχές και οι επενδύσεις σε άλλους χρηματοοικονομικούς τίτλους κρατούνται μέχρι τη λήξη τους.

Ο ΚΦ δε διατηρεί Χαρτοφυλάκιο Συναλλαγών (Trading Book). Όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τόσο της ΣΚΤ όσο και των συνδεδεμένων με αυτήν ΣΠΙ περιλαμβάνονται στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο (Banking Book).

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι το ενδεχόμενο οικονομικής ζημιάς που προκύπτει από ενδεχόμενη αδυναμία της ΣΚΤ να ανταποκριθεί άμεσα στις τρέχουσες ταμειακές υποχρεώσεις της χωρίς να υποστεί επιπρόσθετο κόστος.

Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου ρευστότητας

Η Επιτροπεία της ΣΚΤ έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας στην ΕΔΚ, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον κίνδυνο ρευστότητας που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του ΚΦ, ενώ επιβλέπει παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών της διαχείρισης του κινδύνου ρευστότητας.

Στη ΜΔΚ λειτουργεί ξεχωριστό Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας το οποίο έχει την ευθύνη του καθορισμού κατάλληλων μεθόδων και διαδικασιών για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, μείωση και αναφορά του κινδύνου αγοράς και ρευστότητας.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας γίνεται τόσο σε ατομικό επίπεδο (επίπεδο ΣΠΙ) όσο και σε συγκεντρωτικό επίπεδο (ΚΦ).

Σε ατομικό επίπεδο, τα ΣΠΙ τόσο με βάση τα όρια και τις οδηγίες/κανονιστικές αποφάσεις της ΥΕΑΣΕ όσο και τις πολιτικές έκαστου ΣΠΙ, παρακολουθούν σε ημερήσια βάση την ρευστότητα τους.

Σε συγκεντρωτικό επίπεδο, η ρευστότητα παρακολουθείται από διάφορες Υπηρεσίες της ΣΚΤ (π.χ. ΜΔΚ, Υπηρεσία ΚΦ, Γενικό Λογιστήριο, κ.ά.) ανάλογα με το τομέα ευθύνης τους και το αντικείμενο αξιολόγησης τους, και ενημερώνουν ανάλογα τη Διεύθυνση της ΣΚΤ ή τις αρμόδιες επιτροπές της (π.χ. ALCO, ΕΔΚ).

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας σε επίπεδο ΚΦ γίνεται με την έκδοση οδηγιών προς τα ΣΠΙ καθώς και την παρακολούθηση της εφαρμογής των οδηγιών αυτών.

Η ΜΔΚ προβαίνει στη σύνταξη αναφορών και εκθέσεων για το κίνδυνο αυτό, για την επαρκή πληροφόρηση της Διεύθυνσης, της Επιτροπής ALCO και της ΕΔΚ, σε μηνιαία βάση ή τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

Επίσης η ΣΚΤ, ως τραπεζίτης των ΣΠΙ και έχοντας το ρόλο του δανειστή έκτακτης ανάγκης, έχει ως πρωταρχικό στόχο τη διατήρηση «καλής ποιότητας» ρευστών περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού, τα οποία να μπορούν να προσφέρουν άμεση ρευστότητα, σε περίπτωση που προκύψει έκτακτη ανάγκη.

Πέραν των διαφόρων δεικτών και σεναρίων ακραίων καταστάσεων που διενεργούνται και παρακολουθούνται, ετοιμάζεται και υποβάλλεται προς την ΚΤΚ η έκθεση προληπτικής ρευστότητας όπως απαιτείται από τη σχετική οδηγία.

Το όριο ρευστών διαθέσιμων που χρησιμοποιείται από την ΣΚΤ είναι αυτό που καθορίζει η ΚΤΚ, σύμφωνα με το οποίο πρέπει να τηρείται το 20% των ρευστών διαθέσιμων επί των υποχρεώσεων. Βάσει των αποτελεσμάτων το όριο αυτό δεν τηρείται στις 31 Δεκεμβρίου 2008. Η ΣΚΤ αναμένει ότι με τη συμπερίληψη των δανείων προς την κυβέρνηση ή με κυβερνητική εγγύηση στα στοιχεία ρευστών διαθέσιμων το όριο αυτό θα τηρηθεί.

2.5 Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αναφέρεται στην ενδεχόμενη οικονομική ζημιά που οφείλεται στην ανεπάρκεια των εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, στον ανθρώπινο παράγοντα και σε εξωγενείς παράγοντες.

Στον λειτουργικό κίνδυνο συμπεριλαμβάνεται ο νομικός κίνδυνος αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται ο στρατηγικός κίνδυνος και ο κίνδυνος φήμης.

Πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου

Η Επιτροπεία της ΣΚΤ έχει αναθέσει την εκτελεστική ευθύνη για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου στην ΕΔΚ, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί τον λειτουργικό κίνδυνο που συνδέεται με τις καθημερινές δραστηριότητες του ΚΦ, ενώ επιβλέπει

παράλληλα και τον έλεγχο της ορθής εφαρμογής και της λειτουργικότητας των πολιτικών της διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου.

Στη ΜΔΚ λειτουργεί ξεχωριστό Τμήμα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου το οποίο έχει την ευθύνη του καθορισμού κατάλληλων μεθόδων και διαδικασιών για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, μείωση και αναφορά του λειτουργικού κινδύνου. Το Τμήμα αυτό έχει επίσης συμβουλευτικό / υποστηρικτικό ρόλο προς τις υπηρεσιακές μονάδες της ΣΚΤ σε ότι αφορά τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου που προκύπτει από τις δραστηριότητες τους.

Η ΜΔΚ, στα πλαίσια της εναρμόνισης της ΣΚΤ προς τους κανόνες της Βασιλείας ΙΙ, τη σχετική οδηγία για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου και του ενδεχόμενου καθορισμού μια ενιαίας πολιτικής για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, στοχεύει σε μια ενιαία προσέγγιση διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σε όλες τις υπηρεσίες και τμήματα της ΣΚΤ καθώς και σε όλα τα συνδεδεμένα ΣΠΙ.

Συνεπώς, επιδιώκει την εφαρμογή και διαρκή εξέλιξη ενός ολοκληρωμένου, επαρκούς και εναρμονισμένου με τις βέλτιστες πρακτικές και τις εποπτικές απαιτήσεις, Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, όπου το πεδίο εφαρμογής του να επεκτείνεται σε ολόκληρη την ΣΚΤ και σε όλα τα συνδεδεμένα ΣΠΙ και να καλύπτει όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις υποστηρικτικές λειτουργίες.

Αναγνώριση, έλεγχος και μείωση λειτουργικού κινδύνου

Η αναγνώριση και αξιολόγηση του λειτουργικού κινδύνου επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης (Risk and Control Self-Assessment - RCSA) που διενεργείται μέσω εργαστηρίων (workshops) σε όλες τις υπηρεσιακές μονάδες. Μέσω της εν λόγω διαδικασίας και με την βοήθεια των υπηρεσιακών μονάδων καταρτίζονται, επίσης, βασικοί δείκτες κινδύνου (Key risk indicators) οι οποίοι θα μπορούσαν να αποτελέσουν μέρος ενός ευρύτερου συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης (early warning system).

Επίσης, το Τμήμα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου παρακολουθεί όλες τις νέες εξελίξεις που σχετίζονται με θέματα λειτουργικού κινδύνου, αναγνωρίζει και αξιολογεί τους λειτουργικούς κινδύνους που αφορούν στην εισαγωγή νέων υπηρεσιών ή προϊόντων, στην εισαγωγή νέων διαδικασιών και συστημάτων, στις νέες συμφωνίες που συνάπτει η ΣΚΤ με τρίτους κλπ.

Μετά την αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων καταρτίζονται σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση τους.

2.5.1 Μέθοδος εκτίμησης των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων για τον λειτουργικό κίνδυνο

Στα πλαίσια του Πυλώνα 1 οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο προσδιορίζονται με την μέθοδο του Βασικού Δείκτη. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται κατάλληλο λογισμικό σύστημα.

Στα πλαίσια εφαρμογής των Εσωτερικών Διαδικασιών Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) σε συγκεντρωτική βάση (ΚΦ) για τον Πυλώνα ΙΙ, το Τμήμα Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου της ΜΔΚ διενήργησε συγκεκριμένη διαδικασία αναγνώρισης και αξιολόγησης του λειτουργικού κινδύνου στο σύνολο του ΚΦ στη βάση της συλλογής ζημιολόγων γεγονότων λειτουργικού κινδύνου και της αξιολόγησης της ποιότητας της διαχείρισης και του ελέγχου του λειτουργικού κινδύνου.

3. Ίδια κεφάλαια

3.1 Υπολογισμός κεφαλαιακής επάρκειας

Αναφέρουμε ότι ο υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας του ΚΦ έγινε με βάση τη μεθοδολογία όπως τροποποιήθηκε και συμφωνήθηκε από την ΚΤΚ στις 20 Ιουλίου 2009. Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του ΚΦ υπολογίζεται με βάση τη δυνατότητα της ΣΚΤ να καλύψει με τα δικά της πλεονάσματα κεφαλαιακής βάσης, τα ελλείμματα κεφαλαιακής βάσης των ΣΠΙ σε ατομικό επίπεδο. Λόγω του ότι η εγγύηση της ΣΚΤ προς τα ΣΠΙ είναι μονομερής, οποιαδήποτε πλεονάσματα κεφαλαιακής βάσης των ΣΠΙ σε ατομικό επίπεδο, δε χρησιμοποιούνται για να καλύψουν οποιαδήποτε ελλείμματα άλλων ΣΠΙ.

Με βάση την πιο πάνω μεθοδολογία ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του ΚΦ στις 31 Δεκεμβρίου 2008 υπολογίζεται σε 8,99%. Σημειώνεται ότι στον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας έχουν ενσωματωθεί πλεονασματικά κεφάλαια των ΣΠΙ ύψους €38,1 εκ. ενώ τα πλεονασματικά κεφάλαια της ΣΚΤ που έχουν χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των ελλειμματικών κεφαλαίων των ατομικών ΣΠΙ ανέρχονται σε €28 εκ.. Σημειώνεται επίσης ότι πλεονασματικά κεφάλαια των ΣΠΙ ύψους €152 εκ. δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων.

3.2 Σύνολο ιδίων κεφαλαίων

Τα ίδια κεφάλαια του ΚΦ στις 31/12/2008 ήταν €646.162 χιλ. όπως φαίνεται πιο κάτω:

	€000
Βασικά ίδια κεφάλαια	
Μετοχικό κεφάλαιο	(94.300)
Αποθεματικά	692.311
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία	(2.712)
Μείον: Συμμετοχή σε χρηματοδοτικά ιδρύματα που υπερβαίνουν το 10% του κεφαλαίου	(2.378)
Συνολικά βασικά ίδια κεφάλαια	592.921
Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	
Αποθεματικό επανεκτίμησης	92.010
Μείον: Συμμετοχή σε χρηματοδοτικά ιδρύματα που υπερβαίνουν το 10% του κεφαλαίου	(2.378)
Μείον: Άλλες μειώσεις	(36.391)
Συνολικά συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια	53.241
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	646.162

3.3 Βασικά ίδια κεφάλαια

Τα βασικά ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν το μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά. Από τα βασικά ίδια κεφάλαια αφαιρούνται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία και το 50% της συμμετοχής του ΚΦ σε χρηματοδοτικά ιδρύματα που υπερβαίνουν το 10% κεφαλαίου.

Στον πιο πάνω πίνακα το μετοχικό κεφάλαιο παρουσιάζεται με αρνητικό πρόσημο λόγω του τρόπου υπολογισμού της κεφαλαιακής επάρκειας του ΚΦ (βλέπε πιο πάνω). Συγκεκριμένα το μετοχικό κεφάλαιο μειώνεται με τη συμμετοχή των ΣΠΙ στο μετοχικό κεφάλαιο της ΣΚΤ καθώς και με τα πλεονάσματα των ΣΠΙ σε ατομικό επίπεδο τα οποία είναι πέραν του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας όπως καθορίζεται για ολόκληρο το ΚΦ.

3.4 Συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια

Τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν το αποθεματικό επανεκτίμησης και τις αναπροσαρμογές στη αξία ακίνητης περιουσίας και εξοπλισμού. Από τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια αφαιρούνται το 50% της συμμετοχής του ΚΦ σε χρηματοδοτικά ιδρύματα που υπερβαίνουν το 10% κεφαλαίου και οι άλλες μειώσεις.

Οι άλλες μειώσεις αφορούν την εξάλειψη των ατομικών πλεονασμάτων των κεφαλαίων των συνδεδεμένων ΣΠΙ.

4. Ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το λειτουργικό κίνδυνο

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της επάρκειας κεφαλαίου για τις διάφορες κατηγορίες κινδύνου περιγράφονται πιο κάτω.

4.1 Απαιτούμενα κεφάλαια Πυλώνα 1

Τα ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια στις 31 Δεκεμβρίου 2008 παρουσιάζονται πιο κάτω. Οι τύποι των κινδύνων βασίστηκαν στους κινδύνους του Πυλώνα 1 και αποτελούνται από τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το λειτουργικό κίνδυνο.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού κινδύνου ανέρχονται στις €537.091 χιλιάδες (σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο) και του λειτουργικού κινδύνου στις €37.970 χιλιάδες (σύμφωνα με τη μέθοδο του Βασικού Δείκτη). Δεν υπήρχαν κεφαλαιακές απαιτήσεις που να αφορούν το κίνδυνο αγοράς και η καθαρή ανοικτή θέση σε ξένο συνάλλαγμα σε συγκεντρωτικό επίπεδο δεν υπερβαίνει το 2% των ιδίων κεφαλαίων του ΚΦ.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα ελάχιστα απαιτούμενα κεφάλαια ανά κλάση ανοιγμάτων σύμφωνα με την Οδηγία. Τα απαιτούμενα κεφάλαια του πιστωτικού κινδύνου περιλαμβάνουν τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου.

	Κεφαλαιακές απαιτήσεις 31/12/2008
	€000
Πιστωτικός κίνδυνος	
<i>Τυποποιημένη Μέθοδος</i>	537.091
Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες	-
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	1.168
Διοικητικοί φορείς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις	44
Ιδρύματα	3.774
Εταιρείες	15.073
Λιανική τραπεζική	237.754
Απαιτήσεις εξασφαλισμένες με ακίνητη περιουσία	51.859
Στοιχεία σε καθυστέρηση	184.982
Στοιχεία που ανήκουν σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου	17
Άλλα στοιχεία	42.420
Κίνδυνος αγοράς	-
Λειτουργικός κίνδυνος	
<i>Μέθοδος Βασικού Δείκτη</i>	37.970
Σύνολο	575.061

4.2 Μέθοδος Πυλώνα 2

Για σκοπούς υπολογισμού του Εσωτερικού Κεφαλαίου, ο ΚΦ ακολούθησε τη μέθοδο του Πυλώνα 1+, σύμφωνα με την οποία λήφθηκαν υπόψη οι κίνδυνοι του Πυλώνα 2 και Πυλώνα 1. Τα επιπρόσθετα κεφάλαια (add-ons) σχετίζονται είτε με τους κινδύνους του Πυλώνα 1 που δεν καλύπτονται ικανοποιητικά από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα 1 είτε με τους κινδύνους του Πυλώνα 2. Σημειώνεται ότι αυτοί οι κίνδυνοι δεν συμπεριλήφθηκαν στον υπολογισμό των ελάχιστων απαιτούμενων κεφαλαίων.

5. Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου

Στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ο ΚΦ δε διατηρούσε συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού, για παράδειγμα πράξεις στις οποίες ο αντισυμβαλλόμενος αναλαμβάνει να παραδώσει ένα τίτλο, ένα εμπόρευμα ή ένα ποσό συναλλάγματος έναντι μετρητών, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ή εμπορευμάτων. Ως εκ τούτου ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου αφορά μόνο συναλλαγές σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα.

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου στο πλαίσιο του Πυλώνα 3 είναι ο κίνδυνος ένας αντισυμβαλλόμενος σε μια συναλλαγή παραγώγων (συναλλάγματος, επιτοκίων, πιστωτικών παραγώγων), που περιλαμβάνεται είτε στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο είτε στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, να καταστεί αφερέγγυος πριν την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

5.1 Εσωτερικά κεφάλαια και πιστωτικά όρια για τα ανοίγματα στο πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου

Η μέθοδος καθορισμού των πιστωτικών ορίων για τα ανοίγματα στον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου παρουσιάζεται στη παράγραφο 2.3.

5.2 Πολιτικές για τη λήψη εξασφαλίσεων και το σχηματισμό πιστωτικών αποθεμάτων

Λόγω της φύσης των συναλλαγών της ΣΚΤ σε παράγωγα (παράγωγα ξένου συναλλάγματος) δεν υπήρχαν επίσημες πολιτικές για τη λήψη εξασφαλίσεων για συναλλαγές σε παράγωγα.

5.3 Πολιτικές για τα ανοίγματα σε κίνδυνο δυσμενούς συσχέτισης

Ο κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης δεν αναμένεται να αυξήσει σημαντικά την πιθανότητα ένας από τους αντισυμβαλλόμενους του ΚΦ να καταστεί αφερέγγυος. Για αυτό ο κίνδυνος αυτός δεν επιμετρείται και δεν υπάρχουν σημαντικές πολιτικές διαχείρισης του.

5.4 Ακαθάριστη θετική δίκαιη αξία των συμβάσεων

Οι συμβάσεις παραγώγων αποτελούνται από προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος. Η ακαθάριστη θετική αξία των συμβάσεων παραγώγων είναι €32 χιλ. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο ΚΦ δεν έχει οποιεσδήποτε συμφωνίες συμψηφισμού και εξασφαλίσεις. Ως αποτέλεσμα η ακαθάριστη θετική δίκαιη αξία των συμβάσεων είναι ίση με το καθαρό πιστωτικό άνοιγμα σε παράγωγα μέσα.

5.5 Μέθοδος βάσει προσφυγής στην αγορά και ανοίγματα

5.5.1 Συμβόλαια προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος

Κάθε νόμισμα μετατρέπεται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία προθεσμίας που αντιστοιχεί στην εναπομένουσα περίοδο μέχρι τη λήξη του συμβολαίου (η περίοδος μεταξύ της ημέρας της αποτίμησης και της λήξης). Η παρούσα αξία της διαφοράς ανάμεσα στα ποσά σε Ευρώ των δυο νομισμάτων (αγοράς και πώλησης), είναι το κέρδος ή η ζημία του συμβολαίου ως ακολούθως:

Αν η παρούσα αξία (Τιμή αγοράς σε Ευρώ – Τιμή πώλησης σε Ευρώ) > 0 => κέρδος

Αν η παρούσα αξία (Τιμή αγοράς σε Ευρώ – Τιμή πώλησης σε Ευρώ) < 0 => ζημία

Η αξία των ανοιγμάτων υπολογίζεται ως :

- Η θετική προσφυγή στην αγορά μετά τους δεδουλευμένους τόκους και
- Ένα επιπρόσθετο (add-on) ποσοστό του ονομαστικού ποσού του κάθε συμβολαίου με βάση τη διάρκεια του

6. Έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο και στον κίνδυνο απομείωσης αξίας

Απαιτήσεις σε υπερημερία

Οι απαιτήσεις σε υπερημερία αντιπροσωπεύουν χορηγήσεις για τις οποίες η διευκόλυνση έχει λήξει ή η αποπληρωμή των οφειλόμενων τόκων ή και κεφαλαίου είναι σε καθυστέρηση καθώς επίσης και χορηγήσεις για τις οποίες έχει γίνει πρόβλεψη ή οι τόκοι είναι σε αναστολή.

Απομειωμένες χορηγήσεις και επενδύσεις

Οι απομειωμένες επενδύσεις αντιπροσωπεύουν επενδύσεις για τις οποίες υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι έχουν υποστεί απομείωση αξίας ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβηκαν μετά την αρχική αναγνώριση της επένδυσης.

Οι απομειωμένες χορηγήσεις αντιπροσωπεύουν τις χορηγήσεις για τις οποίες είναι πιθανή η μη είσπραξη τους με βάση τους συμβατικούς όρους του δανείου ή της σχετικής συμφωνίας.

Ο έλεγχος απομείωσης επικεντρώνεται στα δάνεια και άλλες χορηγήσεις σε πελάτες που παρουσιάζουν καθυστερήσεις πέραν των τριών μηνών και δεν καλύπτονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις.

Ως βασικές αποδείξεις απομείωσης θεωρούνται α) η σημαντική οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη, β) η λήψη νομικών μέτρων, γ) η πιθανότητα χρεοκοπίας του και δ) άλλα γεγονότα που εκτιμάται ότι θα έχουν επίπτωση στην ομαλή εξυπηρέτηση των δανείων.

Το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση αξίας που διενεργείται εξαρτάται από την εκτίμηση σε σχέση με το ύψος και το χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών συμπεριλαμβανομένων των ποσών από εγγυήσεις και εμπράγματα εξασφαλίσεις που εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν.

Επιπρόσθετα από τις προβλέψεις για απομείωση σε μεμονωμένα δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες η ΣΚΤ διενεργεί προβλέψεις σε συγκεντρωτικό επίπεδο για χαρτοφυλάκια ομοιογενών χορηγήσεων. Το ύψος της πρόβλεψης για το κάθε χαρτοφυλάκιο υπολογίζεται λαμβάνοντας υπ' όψη το ύψος των υπό παρακολούθηση ή πιθανών προβληματικών χορηγήσεων, την περίοδο των καθυστερημένων δόσεων, το γενικό οικονομικό κλίμα που επικρατεί και με βάση την εμπειρία του παρελθόντος σχετικά με το ύψος των αναμενόμενων ζημιών.

6.1 Συνολικό ποσό ανοιγμάτων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το συνολικό ποσό των ανοιγμάτων μετά από λογιστικούς συμψηφισμούς που συμπεριλαμβάνουν τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, με κατανομή ανά κλάση ανοιγμάτων.

Κλάσεις ανοιγμάτων	Συνολικό ποσό ανοιγμάτων
	31/12/2008
	€000
Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες	1.874.444
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	329.498
Διοικητικοί φορείς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις	94.485
Ιδρύματα	214.542
Εταιρείες	319.350
Λιανική τραπεζική	5.272.633
Απαιτήσεις εξασφαλισμένες με ακίνητη περιουσία	1.873.271
Στοιχεία σε καθυστέρηση	1.831.598
Στοιχεία που ανήκουν σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου	141
Άλλα στοιχεία	697.796
Σύνολο	12.507.758

6.2 Γεωγραφική κατανομή των ανοιγμάτων

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή των ανοιγμάτων χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα απομείωσης του πιστωτικού κινδύνου, με διάκριση ανά κλάση ανοίγματος.

	Κύπρος	Ευρωπαϊκές	Μη	
	€000	χώρες	ευρωπαϊκές	Σύνολο
	€000	€000	χώρες	€000
Κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες	1.874.444	-	-	1.874.444
Περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές	329.498	-	-	329.498
Διοικητικοί φορείς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις	94.485	-	-	94.485
Ιδρύματα	56.086	82.356	76.100	214.542
Εταιρείες	319.350	-	-	319.350
Λιανική τραπεζική	5.272.633	-	-	5.272.633
Απαιτήσεις εξασφαλισμένες με ακίνητη περιουσία	1.873.271	-	-	1.873.271
Στοιχεία σε καθυστέρηση	1.831.598	-	-	1.831.598
Στοιχεία που ανήκουν σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου	141	-	-	141
Άλλα στοιχεία	697.796	-	-	697.796
Σύνολο	12.349.302	82.356	76.100	12.507.758

6.3 Ανάλυση επισφαλειών και ανοιγμάτων σε υπερημερία

6.3.1 Ανάλυση δανείων

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των δανείων σε ενήμερα, σε καθυστέρηση και απομειωμένα για το 2008 με βάση τους λογιστικούς ορισμούς που δόθηκαν πιο πάνω.

Το σύνολο των δανείων που παρουσιάζεται πιο κάτω αφορά δάνεια που χορηγήθηκαν στην Κύπρο.

Ανάλυση δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2008			
Ενήμερα	Σε καθυστέρηση	Απομειωμένα	Σύνολο
€000	€000	€000	€000
1.034.114	96.186	136.734	1.267.034

Ο πιο πάνω πίνακας αφορά τη ΣΚΤ σε ατομικό επίπεδο και όχι τον ΚΦ στο σύνολο του.

Για τον υπολογισμό των μη-εξυπηρετούμενων δανείων έχει χρησιμοποιηθεί ο ορισμός της σχετικής Οδηγίας της ΚΤΚ. Σύμφωνα με την Οδηγία της ΚΤΚ τα μη-εξυπηρετούμενα δάνεια ορίζονται ως εξής: (α) δάνεια που παρουσιάζουν καθυστερήσεις πέραν των τριών μηνών και τα οποία δεν είναι πλήρως εξασφαλισμένα και (β) τρεχούμενοι λογαριασμοί με όριο παρατραβήγματος οι οποίοι παρουσιάζουν υπέρβαση πέραν του 5% του ορίου τους, επί συνεχούς βάσης, για περισσότερο από τρεις μήνες και δεν είναι πλήρως εξασφαλισμένοι κατά την ημερομηνία του υπολογισμού των δεδουλευμένων τόκων.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των δανείων σε εξυπηρετούμενα, μη εξυπηρετούμενα και απομειωμένα δάνεια και χορηγήσεις για το 2008 .

Το σύνολο των δανείων που παρουσιάζεται πιο κάτω αφορά δάνεια που χορηγήθηκαν στην Κύπρο.

Εξυπηρετούμενα και μη εξυπηρετούμενα δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2008			
Εξυπηρετούμενα	Μη εξυπηρετούμενα	Απομειωμένα	Σύνολο
€000	€000	€000	€000
9.280.134	131.477	321.425	9.733.036

Ο πιο πάνω πίνακας παρουσιάζεται στο επίπεδο του ΚΦ.

6.3.2 Κίνηση προβλέψεων για επισφαλή δάνεια

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η κίνηση προβλέψεων για επισφαλή δάνεια.

	Προβλέψεις	Προσωρινός λογαριασμός αναστολής αναγνώρισης τόκων	Σύνολο
	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2008	66.583	36.922	103.505
Αναστολή αναγνώρισης τόκων έτους	-	975	975
Εισπράξεις ανασταλέντων τόκων προηγούμενων ετών	-	(1.287)	(1.287)
Προβλέψεις για το έτος	7.011	-	7.011
Μειώσεις προβλέψεων προηγούμενων ετών	(5.841)	-	(5.841)
Διαγραφές	(1.500)	(45)	(1.545)
31 Δεκεμβρίου 2008	66.253	36.565	102.818

Ο πιο πάνω πίνακας αφορά τη ΣΚΤ σε ατομικό επίπεδο και όχι τον ΚΦ στο σύνολο του.

7. Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΟΠΑ) που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο

7.1 Επωνυμίες καθορισμένων ΕΟΠΑ στην εφαρμογή της Τυποποιημένης Μεθόδου

Για τους σκοπούς της Τυποποιημένης Μεθόδου, οι Καθορισμένοι Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (ΕΟΠΑ) που έχουν αναγνωριστεί από την ΚΤΚ είναι οι Fitch Ratings, Standard and Poor's Rating Services, και Moody's Investor Service.

Η ΣΚΤ χρησιμοποιεί τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις του οίκου Moody's. Αυτές οι αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται για όλες τις κλάσεις ανοιγμάτων οι οποίες παρουσιάζονται πιο κάτω:

- Καταθέσεις σε κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες
- Τοποθετήσεις σε ιδρύματα

7.2 Διαδικασία μεταφοράς πιστοληπτικών αξιολογήσεων των εκδοτών και εκδόσεων σε στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει διαβάθμιση από τον συγκεκριμένο οίκο χρησιμοποιούνται οι διαβαθμίσεις των άλλων δυο οίκων. Για τον προσδιορισμό των συντελεστών στάθμισης για ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων, χρησιμοποιείται η πιστοληπτική διαβάθμιση της χώρας του εκδότη.

7.3 Αντιστοίχιση των Εξωτερικών διαβαθμίσεων κάθε καθορισμένου ΕΟΠΑ με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας

Η ΣΚΤ συμμορφώνεται με την πρότυπη αντιστοίχιση που δημοσιεύει η ΚΤΚ, σε ότι αφορά τις εξωτερικές διαβαθμίσεις κάθε καθορισμένου ΕΟΠΑ με τα βήματα πιστωτικής ποιότητας που περιγράφονται στο Παράρτημα VI της Οδηγίας.

Βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας	Αξιολόγηση Moody's για τις κεντρικές κυβερνήσεις	Συντελεστής στάθμισης ιδρυμάτων	Συντελεστής στάθμισης κυβερνήσεων
1	Aaa to Aa3	20%	0%
2	A1 to A3	50%	20%
3	Baa1 to Baa3	100%	50%
4	Ba1 to Ba3	100%	100%
5	B1 to B3	100%	100%
6	Ίσο ή χαμηλότερο από Caa1	150%	150%

7.4 Αξίες ανοίγματος πριν και μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζονται οι αξίες ανοίγματος πριν και μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου που αντιστοιχούν στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας:

	Αξίες ανοίγματος πριν τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου	Αξίες ανοίγματος μετά τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου
	€000	€000
Συντελεστής στάθμισης		
0%	1.874.444	2.396.930
20%	211.566	228.858
50%	2.976	2.976
Σύνολο	2.088.986	2.628.764

8. Ανοίγματα σε μετοχές που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Οι μετοχές για τις οποίες η ΣΚΤ μπορεί να εκτιμήσει τη δίκαιη αξία τους αξιόπιστα ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στη δίκαιη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις αυτές επιμετρούνται στην εκτιμημένη δίκαιη αξία τους. Η εκτιμημένη δίκαιη αξία υπολογίζεται για τις επενδύσεις σε εισηγμένους τίτλους με βάση την τιμή προσφοράς στο κλείσιμο του χρηματιστηρίου, για τους μη εισηγμένους τίτλους υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναγνωρισμένα μοντέλα και δείκτες αποτίμησης που συνάδουν με τις ειδικές συνθήκες του εκδότη. Οι αναπροσαρμογές στην αξία των μετοχών σε αυτή την κατηγορία μεταφέρονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του έτους στο οποίο προκύπτουν.

Επενδύσεις σε μη εισηγμένους τίτλους μετοχών για τους οποίους η αποτίμηση σε δίκαιη αξία δεν μπορεί να γίνει αξιόπιστα ταξινομούνται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε τιμή κτήσης. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι επενδύσεις σε συνεργατικές εταιρείες. Οι Περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμοι δεν επιτρέπουν τη μεταβίβαση μετοχών που κατέχονται σε συνεργατική εταιρεία σε τρίτο μέρος που δεν είναι ήδη μέλος της συνεργατικής εταιρείας καθώς και οι μεταβιβάσεις μετοχών μεταξύ μελών δεν μπορούν να ολοκληρωθούν αν δεν υπάρχει έγκριση της Επιτροπείας της συνεργατικής εταιρείας. Επιπρόσθετα, κάθε μέλος-μέτοχος συνεργατικής εταιρείας έχει μόνο μια ψήφο ανεξαρτήτως του αριθμού μετοχών που κατέχει. Λόγω των περιορισμών αυτών η αποτίμηση σε δίκαιη αξία δεν μπορεί να γίνει αξιόπιστα και συνεπώς παρουσιάζονται στην τιμή κτήσης τους. Η ζημιά απομείωσης των μετοχών αυτών αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και δεν αναστρέφεται.

Από το σύνολο των μετοχών που κατέχει ο ΚΦ στις 31 Δεκεμβρίου 2008, €64.310 χιλ. κατηγοριοποιήθηκαν ως σε τιμή κτήσης και €7.294 χιλ. κατηγοριοποιήθηκαν στη δίκαιη αξία.

Η αξία στον ισολογισμό των μετοχών του ΚΦ που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών στις 31 Δεκεμβρίου 2008, αναλύεται πιο κάτω:

	€000
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	7.294
Μη εισηγμένες	64.310
Σύνολο	71.604

Το σύνολο των κερδών από την πώληση και επανεκτίμηση επενδύσεων κατά τη διάρκεια του 2008 ήταν €25 χιλ. το οποίο περιλαμβάνεται στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

9. Ανοίγματα κινδύνου επιτοκίων σε θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Πληροφορίες σε σχέση με τον κίνδυνο επιτοκίων παρουσιάζονται στη παράγραφο 2.4.

9.1 Επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους

Ο πίνακας πιο κάτω παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους από αύξηση στα επιτόκια του Ευρώ κατά 200 μονάδες βάσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2008:

Μεταβολή	Ευρώ
	€
+ 200 μονάδες βάσης	13.836.617

9.2. Επίδραση στην Οικονομική Αξία

Ο πίνακας πιο κάτω παρουσιάζει την επίδραση στην οικονομική αξία από αύξηση στα επιτόκια του Ευρώ κατά 200 μονάδες βάσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2008:

Μεταβολή	Ευρώ
	€
+ 200 μονάδες βάσης	-12.708.903

Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο

ΕΔΑΚΕ	Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας
ΕΔΕΠ	Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού
ΕΔΚ	Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων
ΕΟΠΑ	Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης
ΚΤΚ	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
ΚΦ	Κεντρικός Φορέας
ΜΔΚ	Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου
ΣΚΤ	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα
ΣΠΕ	Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία
ΣΠΙ	Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα
ΣΤ	Συνεργατικό Ταμειυτήριο
ΥΕΑΣΕ	Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών

Παράρτημα 2 – Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα που μετέχουν στον Κεντρικό Φορέα

ΑΡ.	ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ
1	1010	ΣΚ ΤΡΑΠΕΖΑ ΛΤΔ
2	1630	ΣΠΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣ. ΚΙΤΙΟΥ ΠΕΡΒΟΛΙΩΝ ΤΕΡΣΕΦΑΝΟΥ ΜΕΝΕΟΥ
3	1730	ΣΠΕ ΞΥΛΟΤΥΜΠΟΥ
4	1810	ΣΠΕ ΠΙΣΤΕΩΣ
5	1910	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΠΕ ΜΑΧΑΙΡΑ
6	2130	ΣΠΕ ΔΕΡΥΝΕΙΑΣ
7	2230	ΣΠΕ ΣΩΤΗΡΑΣ
8	2320	ΣΠΕ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑΣ
9	2420	ΣΠΕ ΥΨΩΝΑ-ΛΟΦΟΥ
10	2630	ΣΠΕ ΑΥΓΟΡΟΥ
11	2720	ΣΠΕ ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ
12	2840	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΝ.ΤΑΜ. ΠΑΦΟΥ ΛΤΔ
13	2920	ΣΠΕ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
14	3120	ΣΠΕ ΜΟΡΦΟΥ
15	3210	ΣΠΕ ΚΑΙΜΑΚΛΙΟΥ
16	3310	ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ
17	3430	ΝΕΟ Σ.Τ.ΚΑΤΩ ΒΑΡΩΣΙΩΝ ΛΤΔ
18	3510	ΣΤ ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ ΛΤΔ
19	3610	ΣΥΝ.ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ
20	3710	ΣΤ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Α.ΤΗ.Κ ΛΤΔ
21	3810	ΣΤ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛ.ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
22	3910	ΣΠΕ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙΟΥ
23	4010	Σ.Τ.Ε.Κ.Ε.Κ ΛΤΔ
24	4110	ΣΠΕ ΔΥΤΙΚΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
25	4210	ΝΕΑ ΣΠΕ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ
26	4310	ΣΠΕ ΠΑΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ
27	4430	ΣΠΕ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ-ΔΡΟΜΟΛΑΞΙΑΣ
28	4530	ΣΠΕ ΚΟΝΤΕΑΣ
29	4610	ΣΠΕ ΛΑΤΣΙΩΝ
30	4710	ΣΠΕ ΛΑΚΑΤΑΜΙΑΣ
31	4810	ΣΠΕ ΑΘΗΑΙΝΟΥ
32	4930	ΣΠΕ ΜΑΚΡΑΣΥΚΑΣ
33	5010	ΣΤ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΛΤΔ
34	5110	ΣΤΕΛΜΕΚ ΛΤΔ
35	5210	ΣΤ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
36	5340	ΣΠΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΟΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ
37	5430	ΣΠΕ ΑΓΙΑΣ ΝΑΠΑΣ
38	5530	ΣΠΕ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ
39	5620	ΣΠΕ ΜΕΣΑ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ
40	5710	ΣΠΕ ΓΕΡΙΟΥ

41	5830	ΣΠΕ ΦΡΕΝΑΡΟΥ
42	5920	ΣΤ ΔΗΜ.ΥΠΑΛΛ.ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ
43	6010	ΣΠΕ ΔΕΥΤΕΡΑΣ-ΑΝΑΓΥΙΑΣ
44	6210	ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΚΗ ΣΠΕ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
45	6430	ΣΠΕ ΞΥΛΟΦΑΓΟΥ
46	6540	ΣΠΕ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛ.ΠΑΦΟΥ
47	6610	ΣΤ ΜΕΛΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΛΤΔ
48	6720	ΣΠΕ ΑΓ. ΦΥΛΑΣ
49	6830	ΣΠΕ ΛΙΟΠΕΤΡΙΟΥ
50	6910	ΣΤ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
51	7030	ΣΤ ΑΧΝΑΣ ΛΤΔ
52	7110	ΣΠΕ ΚΑΚΟΠΕΤΡΙΑΣ-ΓΑΛΑΤΑΣ
53	7210	ΣΠΕ ΠΕΡΙΣΤΕΡΩΝΑΣ
54	7330	ΣΤ ΛΥΣΗΣ ΛΤΔ
55	7420	ΣΠΕ ΠΙΣΣΟΥΡΙΟΥ
56	7520	ΣΠΕ ΚΟΥΡΙΟΥ
57	7610	ΣΠΕ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑΣ
58	7720	ΣΠΕ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ
59	7810	ΣΤ ΔΗΜ.ΥΠΑΛΛ.ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ
60	7910	ΣΤ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΗΚ ΛΤΔ
61	8010	ΣΤ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΛΤΔ
62	8330	ΣΤ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ ΛΤΔ
63	8510	ΝΕΑ ΣΠΕ ΑΣΤΡΟΜΕΡΙΤΗ
64	8620	ΣΠΕ ΗΜΙΟΡΕΙΝΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
65	8730	ΣΤ ΔΗΜΟΣ.ΥΠΑΛΛ.ΛΑΡΝΑΚΟΣ ΛΤΔ
66	8840	ΣΠΕ ΚΑΤΩ ΠΑΦΟΥ
67	8930	ΣΠΕ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΕΝΤΑΣΧΟΙΝΟΣ
68	10110	ΣΠΕ ΤΑΜΑΣΟΥ
69	10210	ΣΤ ΜΑΡΑΘΑΣΑΣ ΛΤΔ
70	10320	ΣΠΕ ΟΡΕΙΝΗΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ
71	10410	ΣΤ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΛΤΔ
72	10540	ΣΠΕ ΠΕΓΕΙΑΣ
73	10610	ΣΤ ΣΟΛΙΑΣ ΛΤΔ
74	10730	ΣΠΕ ΑΚΑΝΘΟΥΣ
75	10830	ΣΠΕ ΛΕΙΒΑΔΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
76	11430	ΣΠΕ ΟΡΜΗΔΕΙΑΣ
77	11610	ΣΟΕΔΥΚ ΛΤΔ
78	11910	ΣΠΕ ΟΡΕΙΝΗΣ
79	12730	ΣΠΕ ΠΥΛΑΣ
80	12920	ΣΠΕ ΚΡΑΣΟΧΩΡΙΩΝ
81	13030	ΣΤ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΛΤΔ
82	13140	ΣΠΕ ΚΙΣΣΟΝΕΡΓΑΣ
83	13420	ΣΤ ΠΕΛΕΝΔΡΙΟΥ ΛΤΔ
84	13630	ΣΠΕ ΒΟΡΟΚΛΗΝΗΣ
85	13840	ΣΠΕ ΧΛΩΡΑΚΑΣ

86	13920	ΣΠΕ ΑΓΡΟΥ
87	14120	ΣΤ ΑΜΑΘΟΥΣΙΑ ΛΤΔ
88	14310	ΣΠΕ ΠΟΛΥΣΤΥΠΟΥ
89	14410	ΣΠΕ ΑΛΩΝΑΣ
90	14930	ΣΠΕ ΠΕΡ.ΣΤΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ-ΛΕΥΚΑΡΩΝ
91	16110	ΣΠΕ ΑΓΙΟΥ ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ
92	16210	ΣΠΕ ΔΑΛΙΟΥ
93	17810	ΣΤ ΙΔΙΩΤ.ΕΡΓΑΤΟΥΠ.ΚΥΠΡΟΥ(ΣΥΤΠΕΚ)
94	19710	ΣΤ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ ΛΤΔ
95	21010	ΣΤ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΜΕ ΛΤΔ
96	28420	ΣΤ ΜΑΡΑΘΑΣΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΤΔ
97	29020	ΣΠΕ ΤΡΑΧΩΝΙΟΥ
98	29620	ΣΠΕ ΟΡΕΙΝΩΝ ΘΕΡΕΤΡΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ
99	30130	ΣΠΕ ΑΧΕΡΙΤΟΥ
100	31030	ΣΠΕ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
101	31730	ΣΠΕ ΤΡΟΥΛΛΩΝ
102	32240	ΣΠΕ ΑΜΑΡΓΕΤΗΣ & ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ
103	32940	ΣΠΕ ΓΙΟΛΟΥ
104	34340	ΣΠΕ ΛΑΘΝΑΣ
105	35040	ΣΠΕ ΚΟΝΙΩΝ-ΑΡΜΟΥ-ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ-ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ
106	35140	ΣΠΕ ΚΟΥΚΛΙΩΝ
107	37240	ΣΠΕ ΠΕΡΙΦ.ΧΡΥΣΟΡΟΓΙΑΤΙΣΣΑΣ
108	37640	ΣΠΕ ΠΟΛΕΜΙΟΥ
109	37840	ΣΠΕ ΠΩΜΟΥ-ΤΥΛΛΗΡΙΑΣ
110	38040	ΣΠΕ ΣΙΜΟΥ
111	38240	ΣΠΕ ΣΤΡΟΥΜΠΙΟΥ
112	38740	ΣΠΕ ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΝΘΗΣ
113	39420	ΣΠΕ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
114	39610	ΣΤ ΑΜΚΚΑ ΛΤΔ
115	90330	ΣΟ ΠΡΩΤΟΒ.ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ
116	-	ΣΤ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΛΑΙΚΟΥ ΚΑΦΕΚΟΠΤΕΙΟΥ
117	-	ΣΤ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΡΙΚ

Το ΣΤ Υπαλλήλων Λαϊκού Καφεκοπτείου και ΣΤ Υπαλλήλων ΡΙΚ δεν είναι μηχανογραφημένα και δεν περιλαμβάνονται στους υπολογισμούς του Πυλώνα 3. Η μη περίληψη τους δεν έχει σημαντική επίδραση στις δημοσιοποιήσεις του Πυλώνα 3.